

Seat No. : _____

MF-121

March-2022

B.A., Sem.- I

EC-I-102 : Psychology

(Psychology and Effective Behaviour)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – 1

નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

1. હતાશા એટલે શું ? હતાશાના કારણો જણાવો. 14
2. સમાજના સામાન્ય સંઘર્ષોની ચર્ચા કરો. 14
3. મનોભારની ઉત્કટતાના આધાર તરીકે 'સમાયોજન પ્રેરક પરિસ્થિતિની લાક્ષણિકતાઓ' જણાવો. 14
4. મનોભારના અન્ય પાસાઓની ચર્ચા કરો. 14
5. લગ્ન કરવાના અને લગ્ન ન કરવાના કારણો જણાવો. 14
6. લગ્ન પૂર્વેના વર્તનમાં ઉપસ્થિત અને સમાયોજનની સમસ્યાઓ જણાવો. 14
7. જીવનસાથીની પસંદગીને અસર કરતા પરિબલોની ચર્ચા કરો. 14
8. લગ્નરીતિ અને આંતર સંબંધોની ચર્ચા કરો. 14

વિભાગ – 2

9. નીચેની ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ભરો : (કોઈપણ 8) 8
- (1) નિશ્ચિત લક્ષ્ય પ્રાપ્તિમાં સફળતા ન મળે ત્યારે જે માનસિક હાલત થાય તેને _____ કહે છે.
(a) સંઘર્ષ (b) હતાશા (c) દબાણ
- (2) જ્યારે મુશ્કેલીનો તાત્કાલિક ઉકેલ ન મળે ત્યારે જે માનસિક સ્થિતિ સર્જાય તેને _____ કહેવાય.
(a) સંઘર્ષ (b) હતાશા (c) મનોભાર
- (3) મનોભારની ઉત્કટતાના આધાર _____ છે.
(a) બે (b) ત્રણ (c) ચાર

- (4) પ્રતિકૂલતા અથવા કુસમાયોજિત થયા વગર મનોભાર સહન કરવાની ક્ષમતા એટલે _____ .
 (a) મનોભાર સહયતા (b) મનોભારની ઉત્કટતા (c) મનોભારની અપેક્ષા
- (5) માનવી સમસ્યાનું _____ કેવી રીતે કરે છે એના પર મનોભારની ઉત્કટતાનો આધાર છે.
 (a) ચિંતન (b) મનન (c) પ્રત્યક્ષીકરણ
- (6) સ્ત્રી પુરુષની ભૂમિકા વચ્ચે આજે સ્પષ્ટ તફાવત નહિ રહ્યો તેને _____ કહેવાય.
 (a) લગ્ન પહેલાનો સંબંધ (b) સ્ત્રી પુરુષની ભૂમિકા (c) જાતિગત ભૂમિકાનો લોપ
- (7) _____ યુવક-યુવતી મળે તેને સમાન્ય રીતે ડેટિંગ કહેવામાં આવે છે.
 (a) લગ્ન પહેલા (b) લગ્ન પછી (c) બંને
- (8) ભારતમાં જીવનસાથી પસંદગીમાં _____ મહત્ત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે.
 (a) વ્યક્તિનું રૂપ (b) સામાજિક આર્થિક દરજ્જો (c) વ્યક્તિ પોતે
- (9) ઘર અથવા ગૃહને કેન્દ્રમાં રાખી લગ્નજીવન જીવવા માગતા યુગલ _____ લગ્નશૈલીને પસંદ કરે છે.
 (a) સહભાગી લગ્ન (b) આનંદ પ્રધાન લગ્ન (c) ગૃહ કેન્દ્રિત લગ્ન
- (10) લગ્ન કરવાનું કારણ _____ નો સંતોષ મેળવવાનું છે.
 (a) મનોવૈજ્ઞાનિક જરૂરત (b) જાતિયતા (c) બંને
- (11) “ડેટિંગ” લગ્ન પહેલા કરવામાં આવતી ક્રિયા _____ .
 (a) છે (b) નથી (c) બંનેમાંથી એકપણ નહીં
- (12) ચેતાતંત્રમાં હતાશા કે દબાણને લીધે ઉદ્ભવેલ અસમતુલા કે તાણની માત્રાને _____ કહેવાય.
 (a) મનોભાર સહયતા (b) મનોભારની ઉત્કટતા (c) મનોભારની અપેક્ષા
- (13) જીવનસાથીની પસંદગીમાં વ્યક્તિનો સામાજિક આર્થિક દરજ્જો _____ છે.
 (a) મહત્ત્વનો (b) ગૌણ (c) બંનેમાંથી એકપણ નહીં
- (14) _____ લગ્નમાં કુટુંબમાં સતત ઠંડુ યુદ્ધ ચાલ્યા કરે છે.
 (a) ગૃહ કેન્દ્રી (b) આનંદ પ્રધાન (c) સંઘર્ષલક્ષી
- (15) વાવાઝોડાને કારણે પોતાનું ઘર તૂટી જાય એ વ્યક્તિની હતાશાનું કારણ _____ છે.
 (a) આંતરિક (b) બાહ્ય (c) બંને
- (16) રોડ પર અકસ્માત થયો હોય ત્યારે ઘાયલને હોસ્પિટલ લઈ જવો કે નોકરીનો સમય સાચવવો આ સમાજના સામાન્ય સંઘર્ષ _____ નું ઉદાહરણ છે.
 (a) કર્તવ્ય પાલન વિરુદ્ધ અલિપ્તતા
 (b) સ્વાર્થ વિરુદ્ધ પરાયણતા
 (c) આમાંથી એકપણ નહિ

Seat No. : _____

MF-121

March-2022

B.A., Sem.- I

EC-I-102 : Psychology

(Psychology and Effective Behaviour)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – 1

Answer any **three** of the following questions.

1. What is the meaning of frustration? Describe the causes of frustration. 14
2. Describe common conflicts of our society. 14
3. Describe “Characteristics of adjustment motivated situation” as a base for severity of stress. 14
4. Discuss the key aspects of stress. 14
5. Write the reason for getting married and not getting married. 14
6. Explain present and adjustment problems which are there in pre-marital behaviour. 14
7. Discuss the factors affecting selection of life partner. 14
8. Explain marital style and marital interactions. 14

PART – 2

9. Fill in the blanks : (Any 8) 8
 - (1) The mental state that occurs when there is no success in achieving the goal is called _____.
(a) Conflict (b) Frustration (c) Pressure
 - (2) The mental state that arises when the problem is not solved immediately is called _____.
(a) Conflict (b) Frustration (c) Stress
 - (3) There are _____ factors of severity of stress.
(a) Two (b) Three (c) Four

- (4) Tolerating stress without maladjustment is known as _____.
- (a) Stress tolerance (b) Severity of stress (c) pillars of stress
- (5) The severity of stress depends on how do we _____ the situation.
- (a) Contemplate (b) Meditate (c) Perceive
- (6) There is no clear difference between the role of men and women today it is called- _____.
- (a) Pre marital relationship (b) Male female Role (c) Eliminating sex Role
- (7) Meeting a young man or woman _____ is called dating.
- (a) Before marriage (b) After marriage (c) Both
- (8) _____ plays an important role in mate selection in India.
- (a) Beauty of a person
(b) Socio-economic status
(c) Individual himself
- (9) Couple who want to live a married life while keeping the home in the Centre, prefers _____ marriage style.
- (a) Co-partnership marriage
(b) Fun marriage
(c) Home centric
- (10) The reason for getting married is to get the satisfaction of _____.
- (a) Psychological needs (b) Sexuality (c) Both
- (11) "Dating" is the process done before marriage. Yes or NO ?
- (a) Yes (b) No (c) Neither
- (12) Imbalance caused by frustration and pressure in nervous system is known as _____.
- (a) Severity of stress (b) Stress tolerance (c) None of above
- (13) Socio- economic status of an individual is _____ in choosing a spouse.
- (a) Important (b) Secondary (c) None of the above
- (14) In _____ type of marriage there is constant cold war going on in the family.
- (a) Home centric (b) Fun marriage (c) Conflicting marriage
- (15) The cause of frustration is _____ for a person who lost his home due to the Cyclone.
- (a) Internal (b) External (c) Both
- (16) In case of road accident conflict between taking the patient to the hospital or to reach on time for job is example of _____ conflict.
- (a) Commitment V/S non involvement
(b) Selfish V/S devotion
(c) None of the above
-